

**SKELBIMAS PATEIKTI PASIŪLYMĄ**  
**2025-12-08**

- 1. Užsakovas: UAB Mano Būstas Sostinė, įmonės kodas 121457971**
- 2. Objektas: Viršuliškių g. 87, Vilnius, 2-a laiptinė**
  
- 3. Teiktinų paslaugų arba atliektinų darbų pobūdis:**
  - 3.1. Laiptinės langų keitimas
  
- 4. Pateiktų dokumentų pavadinimai kainai paskaičiuoti:**
  - 4.1. Numatomų atlikti darbų ir medžiagų aprašas V25-0412410-1
  
- 5. Konkurso sąlygos:**
  - 5.1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, darbai turi būti atliekami kokybiškai ir suteikiant jiems garantiją.
  - 5.2. **Pasiūlymo galiojimo terminas 5 mėnesiai.**
  - 5.3. Darbų eigą ir atlikimą pagal atskirą susitarimą fiksuoti per Administratoriaus nurodytą sistemą (e-Paskyra).
  - 5.4. **Siekiant užtikrinti Rangovo garantinių įsipareigojimų tinkamą vykdymą, taikomos šios sąlygos:**
    - 5.4.1. Kai Rangovo pasiūlymo kaina yra iki 3000 Eur be PVM, garantinis sulaikymas arba draudimas nereikalaujamas.
    - 5.4.2. Kai Rangovo pasiūlymo kaina yra nuo 3001 Eur be PVM iki 15 000 Eur be PVM, Administratorius sulaiko 7 proc. sumą nuo sutarties kainos Eur be PVM darbų garantiniam laikotarpiui.
    - 5.4.3. Kai Rangovo pasiūlymo kaina yra didesnė nei 15 001 Eur be PVM - privalomas sutartinių įsipareigojimų garantinio laikotarpio laidavimo draudimas (10% nuo darbų vertės), kuris apimtų nemokumo ir bankroto atvejį. Šis draudimas turi galioti ne trumpiau nei darbams taikomas garantinis terminas.
  - 5.5. **Pasiūlymai turi būti pateikiami PDF arba XLSX formato dokumentu, kuriame turi būti nurodyti oficialūs pasiūlymą teikiančio subjekto rekvizitai.**
  - 5.6. Galutinė pasiūlymo kaina nurodoma su PVM (jeigu įmonė yra PVM mokėtojas).
  - 5.7. Administratorius vieną kartą į ketvirtį už atliktus darbus Rangovui apmoka tiek, kiek surinko lėšų iš daugiabučio namo savininkų (gyventojų), t.y. Rangovui tenka visa mokesčių nemokėjimo ir faktinių atliekamų darbų gavėjų nemokumo rizika.
  
- 6. Reikalavimai konkurso dalyviams:**
  - 6.1. Rangovas, dalyvaujantis konkurse, turi atitikti šio kvietimo priede Nr. 1 nurodytus reikalavimus ir pateikti tą patvirtinančius dokumentus. Tuo atveju, kai ankstesnių apklausų ar konkursų pagrindu Rangovas jau yra pateikęs Priede Nr. 1 nurodytus reikalavimus patvirtinančius dokumentus, o aplinkybės dėl šių reikalavimų atitikimo nėra pasikeitusios, Rangovas neprivalo teikti jų pakartotinai. Pasibaigus pateiktų dokumentų galiojimo terminui arba pasikeitus galiojančių dokumentų turiniui ar apimčiai, Rangovas privalo apie tai informuoti Užsakovą ir pateikti galiojančias dokumentų versijas.
  - 6.2. Prieš pateikdamas pasiūlymą, Rangovas privalo savo lėšomis ir rizika apsilankyti darbų atlikimo ir / ar paslaugų suteikimo vietoje, tiesiogiai susipažinti su esama faktine situacija, statybviėtės (darbų atveju) sąlygomis ir visomis kitomis aplinkybėmis, galinčiomis turėti įtakos pasiūlymo (darbų ir / ar paslaugų) kainai, kokybei ar atlikimo terminams. Rangovas privalo savarankiškai patikrinti ir įsivertinti pirkimo dokumentuose nurodytus duomenis ir darbų ir /ar paslaugų apimtis, įskaitant, bet neapsiribojant nurodytais medžiagų kiekiais.
  - 6.3. Rangovas, teikdamas pasiūlymą, patvirtina, kad jam yra žinoma, jog Užsakovo pateikti darbų ir medžiagų kiekiai yra orientacinio pobūdžio, o Rangovas privalo pats atlikti tikslius matavimus ir skaičiavimus bei į savo pasiūlymo kainą įtraukti visus darbus, medžiagas, mechanizmus ir bet kokias kitas sąnaudas, kurios bus būtinos tinkamam sutarties įvykdymui ir tinkamam galutinio rezultato pasiekimui, net jeigu šie darbai ar kiekiai nebuvo tiesiogiai nurodyti Užsakovo dokumentuose, bet yra technologiškai būtini. Pateikus pasiūlymą, Rangovas patvirtina, kad Rangovas visiškai įsivertino visas aplinkybes bei rizikas, susipažino su darbų atlikimo ir/ar paslaugų teikimo vieta, todėl sutarties vykdymo metu pretenzijos dėl neįvertintų ar nenumatytų aplinkybių, papildomų darbų kiekių ar padidėjusių sąnaudų nebus priimamos ir nebus papildomai apmokamos.

- 6.4. Rangovas teikdamas pasiūlymą patvirtina, kad jam yra žinoma, jog jei pagal galiojančius teisės aktus atlikti Darbus yra būtinos licencijos, atestatai ar leidimai, Rangovas įsipareigoja laiku gauti visus reikiamus leidimus, sutikimus ir kitus dokumentus Darbų atlikimui ir užbaigimui.
- 6.5. Rangovas pasiūlymo pateikimo dieną privalo būti įvykdęs įsipareigojimus, susijusius su mokesčių, socialinio draudimo įmokų mokėjimu. Rangovas laikomas įvykdžiusiu įsipareigojimus, susijusius su mokesčių mokėjimu, jeigu jo neįvykdytų įsipareigojimų suma yra mažesnė kaip 50 Eur. Užsakovas atitiktį šiam reikalavimui tikrins viešai prieinamuose registruose.
- 6.6. Jeigu Rangovas ketina pasitelkti subrangovus ar kitus ūkio subjektus pirkimo sutarties vykdymui, Rangovas juos privalo nurodyti pasiūlymo pateikimo metu.
- 6.7. Rangovas, teikdamas pasiūlymą, privalo pateikti informaciją apie dalyvavimą teisiniuose procesuose kaip atsakovas dėl Rangovo vykdomos veiklos (pvz. sutartinių įsipareigojimų netinkamo vykdymo ir pan.) per paskutinius trejus metus iki pasiūlymų pateikimo termino paskutinės dienos.
- 6.8. Rangovas, teikdamas pasiūlymą patvirtina, kad yra susipažinęs su City Service SE įmonių grupės Partnerių elgesio kodeksu bei Mano Būstas įmonių grupės Subjektų įtraukimo į nepatikimų subjektų sąrašą tvarkos aprašu ([City Service SE įmonių grupės Partnerių elgesio kodeksas](#) ir [Mano Būstas įmonių grupės Subjektų įtraukimo į nepatikimų subjektų sąrašą tvarkos aprašas](#)).

## **7. Pasiūlymų vertinimo kriterijai ir sąlygos:**

- 7.1. Vertinami tik tie pasiūlymai ir jį pateikę dalyviai, kurie atitinka šiame Kvietime aukščiau nurodytus reikalavimus. Reikalavimų neatitinkantys pasiūlymai nevertinami.
- 7.2. Kainų apklausos reikalavimus atitinkantys pasiūlymai vertinami vadovaujantis mažiausiu kainos kriterijumi.

**8. Jei pasiūlyme nebus nurodytos pastabos, bus priimama, kad pasiūlymas galioja pagal visas konkurso sąlygas.**

**9. Pasiūlymą pateikti iki 2025-12-23d., 12 val.**

**10. Pasiūlymo pateikimo būdas:** [martyna.adomaite@pirkimucentras.lt](mailto:martyna.adomaite@pirkimucentras.lt)

**11. Pasiūlymų vertinimo vieta, data, laikas (valanda):** UAB Mano Būstas Sostinė, 2025-12-29d., 11 val.

**Dėl papildomos informacijos kreiptis el.paštu.**

**Priedas Nr. 1. Reikalavimai Rangovams**

(dokumentų, patvirtinančių atitikimą šiame priede nurodytiems reikalavimams, pateikimas būtinas paslaugoms / darbams, kurių vertė, įskaitant medžiagas, mechanizmus ir kt., yra didesnė nei 3'000,00 Eur be PVM)

Nr.	Darbų sritis	Darbų grupė	Darbų pavadinimai	Kvalifikacijos reikalavimai	Kvalifikacijos reikalavimus patvirtinantys dokumentai
1	Bendrastatybiniai (BST) darbai	Plokščio stogo remonto darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Plokščio stogo bituminės hidroizoliacinės dangos klojimas;</li> <li>• Plokščio stogo šiltinimo darbai;</li> <li>• Parapetų apskardavimo darbai;</li> <li>• Lietaus trapų, įlajų, stovų keitimo darbai;</li> <li>• Patalpų oro vėdinimo kaminų įrengimas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darbai (stogų įrengimas; apdailos darbai; statinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas) - priklausomai nuo konkrečių darbų pobūdžio.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
				<p><b>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
2	BST darbai	Šlaitinio stogo remonto darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Šlaitinio stogo konstrukcijų remonto darbai;</li> <li>• Čerpių dangos įrengimo darbai;</li> <li>• Plieninės profiliuotos dangos įrengimo darbai;</li> <li>• "Classic" plieninės dangos įrengimo darbai;</li> <li>• Pastato išorėje lietaus latakų ir stovų keitimo - įrengimo</li> </ul>	<p><b>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darba (stogų įrengimas; apdailos darbai; statinio vandentiekio ir nuotekų šalinimo inžinerinių sistemų įrengimas) - priklausomai nuo konkrečių darbų pobūdžio.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>

			<p>darbai;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tūrinio stogo švieslangio įrengimas;</li> <li>• Mūro kaminų remontas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
3	BST darbai	Fasadų šiltinimo ir apdailos įrengimo darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ventiliuojamo fasado remonto darbai (apdailinių plokščių keitimas, apšiltinimo medžiagos keitimas, skardos elementų ir aliumininės konstrukcijos remonto darbai);</li> <li>• Tinkuojamo fasado remonto darbai (apšiltinimo medžiagos remonto/keitimo darbai, tinko armavimo/remonto darbai, dažymo darbai, klinkerio plytelių klijavimo darbai);</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Siūlių remonto darbai (apšiltinta siūlė ir neapšiltinta siūlė);</li> <li>• Fasadų paviršių padengimas termokeramine danga, hidroizoliaciniu sluoksniu.</li> </ul>	<p><b>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
4	BST darbai	Siūlių remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Siūlių remonto darbai (apšiltinta siūlė ir neapšiltinta siūlė);</li> <li>• Fasadų paviršių padengimas termokeramine danga, hidroizoliaciniu sluoksniu.</li> </ul>	<p><b>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</b>  <u>Taikomi reikalavimai nurodyti punkte 3 „BST darbai - Fasadų šiltinimo ir apdailos įrengimo darbų“.</u></p> <p><b>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</b></p> <p><u>Jei darbai atliekami didesniame nei 1,3 m aukštyje:</u>  1. Su papildomomis priemonėmis – kopėčios, pastoliai ir pan. - aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas</p>	<p>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p>

				<p>pažymėjimas arba sertifikatas;</p> <p>2. Naudojant alpinistinę įrangą - pramoninio alpinizmo sertifikatas arba specialus darbininko kvalifikacijos pažymėjimas.</p> <p>3. Naudojant mobiliąją darbinę kėlimo platformą – mobilios darbinės kėlimo platformos operatoriaus pažymėjimas (šios platformos operatoriumi) ir aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas (asmeniui atliekančiam darbus aukštyje).</p> <p><u>Pateikti kitas kvalifikacijas įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	<p>2. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p> <p>3. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p>
4	BST darbai	Betonavimo darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Grindų balkonuose ir kiti betonavimo darbai;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo ir/ar neypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir ne gyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darbai.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir ne gyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
				<p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Jei darbai atliekami didesniame nei 1,3 m aukštyje:</u>  1. Su papildomomis priemonėmis – kopėčios, pastoliai ir pan. - aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas arba sertifikatas;</p> <p>2. Naudojant alpinistinę įrangą - pramoninio alpinizmo sertifikatas arba specialus darbininko kvalifikacijos</p>	<p>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p> <p>2. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p> <p>3. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas</p>

				<p>pažymėjimas.</p> <p>3. Naudojant mobiliąją darbinę kėlimo platformą – mobilios darbinės kėlimo platformos operatoriaus pažymėjimas (šios platformos operatoriumi) ir aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas (asmeniui atliekančiam darbus aukštyje).</p> <p><u>Pateikti kitas kvalifikacijas įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.
5	BST darbai	Metalo konstrukcijų montavimo darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Balkono laikančių plieno sijų remonto darbai;</li> <li>• Plieno rėmų montavimo darbai;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darbai.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)
				<p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)
6	BST darbai	Mūro darbų	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stogo mūro kaminų remontas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darbai.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)
				<p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)

7	BST darbai	Įėjimo laiptų ir aikštelių montavimo	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gelžbetoninių elementų keitimas;</li> <li>• Metalinių konstrukcijų surinkimo darbai (laiptasijos, atramos, turėklai ir t.t.);</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje.</p> <p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Jei darbai atliekami didesniame nei 1,3 m aukštyje:</u>  1. Su papildomomis priemonėmis – kopėčios, pastoliai ir pan. - aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas arba sertifikatas;  2. Naudojant alpinistinę įrangą - pramoninio alpinizmo sertifikatas arba specialus darbininko kvalifikacijos pažymėjimas.  3. Naudojant mobiliąją darbinę kėlimo platformą – mobilios darbinės kėlimo platformos operatoriaus pažymėjimas (šios platformos operatoriumi) ir aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas (asmeniui atliekančiam darbus aukštyje).</p> <p><u>Pateikti kitas kvalifikacijas įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	<p>1. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.  2. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.  3. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p>
8	BST darbai	Laiptinės ir rūšio durų, langų montavimas	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Laiptinės ir rūšio metalinių durų ir PVC langų montavimas /keitimas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p> <p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Jei darbai atliekami didesniame nei 1,3 m aukštyje:</u>  1. Su papildomomis priemonėmis – kopėčios, pastoliai ir pan. - aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas arba sertifikatas;  2. Naudojant alpinistinę įrangą - pramoninio alpinizmo</p>	<p>1. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.  2. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</p>

				<p>sertifikatas arba specialus darbininko kvalifikacijos pažymėjimas.</p> <p>3. Naudojant mobiliąją darbinę kėlimo platformą – mobilios darbinės kėlimo platformos operatoriaus pažymėjimas (šios platformos operatoriumi) ir aukštaičio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas (asmeniui atliekančiam darbus aukštyje).</p> <p><u>Pateikti kitas kvalifikacijas įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	3. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.
9	BST darbai	Laiptinės vidaus remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lubų remontas (perdažymas, padengimas dekoratyviniu tinku);</li> <li>• Sienų remontas (perdažymas, padengimas dekoratyviniu tinku);</li> <li>• Laiptų aikštelių ir pakopų remontas (paviršiaus padengimas epoksidine danga, plytelių klijavimas);</li> <li>• Turėklų remontas (trūkstančių/sulankstytų stipinų įvirinimas, perdažymas, guminio/medinio porankių sumontavimas);</li> <li>• Elektros skydelių durų remontas (smulkūs remontas ir perdažymas);</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b> teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu. <b><u>Statiniai:</u></b> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai. <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b> bendrieji statybos darbai (apdailos darbai). <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b> <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b> bendrieji statybos darbai. <b><u>Statiniai:</u></b> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</p> <p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. (Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</p>

				<p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Jeį darbai atliekami didesniame nei 1,3 m aukštyje:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Su papildomomis priemonėmis – kopėčios, pastoliai ir pan. - aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas arba sertifikatas;</li> <li>2. Naudojant alpinistinę įrangą - pramoninio alpinizmo sertifikatas arba specialus darbininko kvalifikacijos pažymėjimas.</li> <li>3. Naudojant mobiliąją darbinę kėlimo platformą – mobilios darbinės kėlimo platformos operatoriaus pažymėjimas (šios platformos operatoriumi) ir aukštalipio, darbo aukštyje ar analogiškas pažymėjimas (asmeniui atliekančiam darbus aukštyje).</li> </ol> <p><u>Pateikti kitas kvalifikacijas įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</li> <li>2. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</li> <li>3. Sertifikavimo įstaigos išduotas atitinkamas kvalifikacijos sertifikatas arba pažymėjimas.</li> </ol>
10	BST darbai	Cokolio remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tinkavimas, dažymas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. SSVA arba SPSC imonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u>  gyvenamieji ir ne gyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u>  bendrieji statybos darbai (žemės darbai; statybinių konstrukcijų montavimas; apdailos darbai) - priklausomai nuo konkrečių darbų pobūdžio.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir ne gyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p> <p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Pateikti kvalifikaciją įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></li> <li>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></li> </ol>

11	BST darbai	Nuogrindos remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>Nuogrindos nuolydžio formavimas ir trūkstamos/ pažeistos dangos sumontavimas;</li> <li>Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b><u>Kultūros paveldo objektai ir objektai, esantys kultūros paveldo teritorijoje:</u></b></p> <p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <b><u>Statiniai:</u></b>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b>  bendrieji statybos darbai (žemės darbai; statybinių konstrukcijų montavimas; apdailos darbai) - priklausomai nuo konkrečių darbų pobūdžio.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b><u>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b>  <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b> bendrieji statybos darbai.  <b><u>Statiniai:</u></b> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p> <p><b><u>Objektai, neturintys kultūros paveldo statuso ir / ar esantys už kultūros paveldo zonos ribų:</u></b></p> <p><u>Pateikti kvalifikaciją įrodančius dokumentus nėra privaloma.</u></p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
12	BST darbai	Balkonų / terasų / lodžijų remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>Balkonuose apdailos remonto darbai;</li> <li>Balkonuose hidroizoliacijos įrengimo darbai;</li> <li>Balkono atitvaro remonto darbai;</li> <li>Balkono stogelių remonto darbai;</li> </ul>	<p><b><u>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</u></b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <b><u>Statiniai:</u></b>  gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b>  bendrieji statybos darbai.  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>Balkono pado remontas;</li> <li>Balkono skardinių elementų keitimas;</li> <li>Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
13	BST darbai	Sąramų keitimo darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>Gelžbetoninių sąramų keitimo darbai;</li> <li>Gelžbetoninių sąramų remonto darbai su remontiniais mišiniais;</li> <li>Plieninių sąramų įrengimas;</li> <li>Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p><b>1. SSVA arba SPSC įmonės atestatas:</b>  teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai.  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai (statybinių konstrukcijų montavimas (g/b, metalo, mūro).  <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b>2. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</b>  <u>Statybos darbų sritys:</u> bendrieji statybos darbai.  <u>Statiniai:</u> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p>	<p>1. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>2. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą.  <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p>
14	Elektros sistemos	Bendro naudojimo elektros sistemų remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>Daugiabučio gyvenamojo namo elektros ūkio remonto darbai;</li> <li>Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p>1. <u>Rangovas - juridinis asmuo (UAB, MB ir kiti):</u>  Atestatas energetikos įrenginiams eksploatuoti - Elektros instaliacijos iki 1000 V eksploatavimo darbai.  <u>Rangovas - fizinis asmuo (Individuali veikla):</u>  Energetikos darbuotojo pažymėjimas (Vidutinė kategorija, įtampa iki 1000V).</p>	<p>1. <u>Rangovas - juridinis asmuo (UAB, MB ir kiti):</u>  Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos prie LR energetikos ministerijos išduotas atestatas (elektros instaliacijos iki 1000V eksploatavimo darbai  <u>Rangovas - fizinis asmuo (Individuali veikla):</u>  Sertifikavimo įstaigos išduotas energetikos darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimas (Visi objekte dirbantys darbuotojai privalo turėti šį pažymėjimą).</p>
15	Elektros sistemos	Silpnų srovių sistemų remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>Telefonspynių, priešgaisrinių, vėdinimo, vaizdo stebėjimo sistemų remonto/įrengimo;</li> </ul>	<p>1. Energetikos darbuotojo pažymėjimas (Vidutinė kategorija, įtampa iki 1000V).</p>	<p>1. Sertifikavimo įstaigos išduotas energetikos darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimas.</p>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>		
16	Šildymo sistemos	Šildymo ir karšto vandens sistemų remonto darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Visi priklausantys šiai darbo grupei, darbai</li> </ul>	<p>1. <u>Rangovas - juridinis asmuo (UAB, MB ir kiti):</u> Atestatas energetikos įrenginiams eksploatuoti - Šilumos punktų iki 1 MW (kartu su pastatų šildymo ir karšto vandens sistemomis) eksploatavimo darbai; <u>Rangovas - fizinis asmuo (Individuali veikla):</u> Energetikos darbuotojo pažymėjimas - Šilumos įrenginius (iki ir daugiau 1MW galios, šilumos tiekimo tinklus iki 500 mm ir didesnio sąlyginio skersmens DN) eksploatuojantis darbininkas. (Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės - eksploatuoti, t.y. technologiškai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti, pirmiau nurodytus įrenginius ir tinklus)</p>	<p>1. <u>Rangovas - juridinis asmuo (UAB, MB ir kiti):</u> Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos prie LR energetikos ministerijos išduotas atestatas (nurodytos reikalavimuose arba aukštesnės kategorijos) <u>Rangovas - fizinis asmuo (Individuali veikla):</u> Sertifikavimo įstaigos išduotas energetikos darbuotojo kvalifikacijos pažymėjimas.</p>
17	Liftai	Liftų remonto ar keitimo darbai	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Lifto remontas;</li> <li>• Lifto keitimas;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai;</li> <li>• Ir kiti, priklausantys šiai darbų grupei, darbai.</li> </ul>	<p>1. Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencija - "Potencialiai pavojingų įrenginių nuolatinė priežiūra \ Liftų ir jų įrangos (5 grupė) nuolatinė priežiūra"</p> <p><b><u>2. SSVA arba SPSC imonės atestatas:</u></b> teisė būti ypatingojo statinio statybos rangovu; <b><u>Statiniai:</u></b> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai; <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b> bendrieji statybos darbai; <i>PASTABA: Jei neypatingas statinys yra KPD zonoje, rangovas privalo turėti pirmiau nurodytą atestatą.</i></p> <p><b><u>3. Darbams turi vadovauti atestuotas statybos vadovas:</u></b> <b><u>Statybos darbų sritys:</u></b> bendrieji statybos darbai. <b><u>Statiniai:</u></b> gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, taip pat statiniai, esantys kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje - jei darbų objektas yra KPD arba KP zonoje.</p> <p>4. Atestatas energetikos įrenginiams eksploatuoti - "Elektros instaliacijos iki 1000 V eksploatavimo darbai" ir "Specialiųjų elektros įrenginių eksploatavimo darbai";</p>	<p>1. Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos išduota Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencija</p> <p>2. SSVA arba SPSC rangovo kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>3. SSVA arba SPSC specialisto kvalifikacijos atestato kopija arba nuoroda į jo viešai prieinamame šaltinyje pateikiamą išrašą. <i>(Išrašas iš statybos veiklos įmonių kvalifikacijos atestatų ir teisės pripažinimo dokumentų registro)</i></p> <p>4. Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos prie LR energetikos ministerijos išduotas atestatas ("Elektros instaliacijos iki 1000 V eksploatavimo darbai" ir "Specialiųjų elektros įrenginių eksploatavimo darbai")</p>

				<p>5. Rangovas turi turėti atstovavimo teisę Liftų gamintojui (jei pats nėra gamintojas) arba turėti bendradarbiavimo sutartį su ūkio subjektu, turinčiu minėtą teisę.</p>	<p>5. Liftų gamintojo išduotas dokumentas, patvirtinantis Rangovo atstovavimo teisę gamintojui arba bendradarbiavimo sutartis su ūkio subjektu, turinčiu atstovavimo teisę gamintojui. Jei pateikiama bendradarbiavimo sutartis su ūkio subjektu, turinčiu atstovavimo teisę, tai taip pat turėtų būti pridėtas ir ūkio subjektui išduotas gamintojo įgaliojimas.</p>
				<p>6. Rangovas turi turėti teisę atlikti Liftų techninę priežiūrą bei remontą ar turi būti sudaręs sutartį su ūkio subjektu, turinčiu teisę atlikti Liftų techninę priežiūrą bei remontą.</p>	<p>6. Gamintojo išduotas dokumentas, patvirtinantis teisę atlikti Liftų techninę priežiūrą ir remontą, o jei sudaryta sutartis su ūkio subjektu, turinčiu teisę atlikti Liftų techninę priežiūrą bei remontą – pateikti ūkio subjektui išduotą gamintojo dokumentą, patvirtinantį teisę atlikti Liftų techninę priežiūrą bei remontą ir sutartį su ūkio subjektu.</p>